

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
İLETİŞİM
BAŞKANLIĞI

- Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi Zirvesi
- Jeopolitik Gerilimlerin Gölgesinde G20 Rio Zirvesi

ISSN 1301-9325 | e-ISSN 3023-6762

Ayin Dosyası

- Dijital Dönüşüm Sürecinde Medya ve Adalet

Röportaj

- Necmettin Erbakan Akyüz

- KADES Tek Tuşla Şiddetin Karşısında, Kadınların Yanında
- Türkiye'nin Eğitim Alanındaki Uluslararası Markası: Türkiye Bursları
- Vefa/Hatıra: Sezai Karakoç, Ahmet Uluçay

- İletişim Köprüsü CİMER Toplumsal Sorunların Çözümünde Aktif Rol Oynuyor
- Dijital Dünyada Güvenli Kalmanın Yolları
- "21. Yüzyılda Türkiye'nin Kültür Seferberliği"

4. Dönem
Sayı 13 / Kasım 2024

Ayın Tarihi

1923-2024

Türk Devletleri
Teşkilatı (TDT)
Devlet
Başkanları
Konseyi
11'inci
Zirvesi

ТҮРК МАМЛЕКЕТТЕР УЮМУНУН
МАМЛЕКЕТ БАШЧЫЛАРЫНЫН
КЕҶЕШИНІН 11-САММИТИ

2024-жылдын 6-ноябры,
Бишкек

11TH SUMMIT OF THE COUNCIL
OF HEADS OF STATE OF THE
ORGANIZATION OF TURKIC STATES

November 6, 2024
Bishkek

Gündem

Türk Devletleri Teşkilâtı (TDT) Devlet Başkanları Konseyi 11'inci Zirvesi

34 harften oluşan Ortak Türk Alfabesi önerisi üzerinde uzlaşılması ve Türk halkları arasında giderek yükselen ortak tarih, dil ve kültür farkındalığı, Türk Devletleri Teşkilâtını giderek yükselen bir güç haline getiriyor.

Ortak Türk Alfabesi					
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI					
IPA ST					
Aa	[a] [a]	İı	[w] [y]	Rr	[r] [r]
Bb	[b] [b]	İi	[i] [i]	Ss	[s] [s]
Cc	[ç] [ç]	Jj	[j] [z]	Şş	[ʃ] [ʃ]
Çç	[tʃ] [tʃ]	Kk	[k] [k]	Tt	[t] [t]
Dd	[d] [d]	Qq	[q] [q]	Uu	[u] [u]
Ee	[e] [e]	Ll	[l] [l]	Üü	[y] [y]
Ə (Ää)	[æ] [ä]	Mm	[m] [m]	Üü	[y] [y]
Ff	[f] [f]	Nn	[n] [n]	Vv	[v] [v]
Gg	[g] [g]	Ññ	[ɲ] [ɲ]	Yy	[j] [j]
Ğğ	[ɣ] [ɣ]	Oo	[o] [o]	Zz	[z] [z]
Hh	[h] [h]	Öö	[œ] [ø]		
Xx	[x] [x]	Pp	[p] [p]		

IPA Uluslararası Fonek Alfabesi
ST: Sovyetkara Türkologiya Yayıncılığı tarafından kabul edilen Latin harflerine dayalı Uluslararası Fonek Transkripsiyon (1974)

Türk Devletleri Teşkilâtının (TDT) kurduğu Türk Dünyası Ortak Alfabesi Komisyonu'nun Eylül 2024'te, 34 harften oluşan Ortak Türk Alfabesi önerisi üzerinde uzlaşması ve Türk halkları arasında giderek yükselen ortak tarih, dil ve kültür farkındalığı, Türk Devletleri Teşkilâtını giderek yükselen bir güç haline getiriyor.

Kırgızistan'da 2017'den bu yana her yıl 7-8 Kasım'da çeşitli etkinliklerle anılan 'Tarihi ve Ecdadı Anma Günü' dolayısıyla Ata-Beyit Ulusal Tarih ve Anıt Kompleksi'nde düzenlenen bu yılki etkinlikte, Türk Devletleri Teşkilâtına (TDT) üye ülkelerin bayraklarına da yer verilmesi, teşkilâtın Türk halkları için ifade ettiği anlamı gözler önüne seriyor.

1992-2010 yılları arasında yapılan Türk Dili Konuşan Ülkeler Zirvesi sonrasında, Türk devletleri arasındaki bağın güçlendirilmesi amacıyla kurulan, 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen 8. Türk Devletleri Teşkilâtı Zirvesi'nde bugünkü adını alan Türk Devletleri Teşkilâtı, üye devletlerarası siyasî ve

ekonomik iş birliğini her geçen gün artırmaya devam ediyor.

"Türk Dünyasının Güçlendirilmesi: Ekonomik Entegrasyon, Sürdürülebilir Kalkınma, Dijital Gelecek ve Herkes İçin Güvenlik" temalı Türk Devletleri Teşkilâtı Devlet Başkanları Konseyi 11'inci Zirvesi Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te, 6-8 Kasım 2024 tarihleri arasında bu doğrultuda gerçekleşti.

Zirvede üye ülke liderleri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile Türk Devletleri Teşkilâtı (TDT) Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, gözlemci ülkeler olarak Macaristan Başbakanı Viktor Orban, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar yer aldı.

Türk Devletleri Teşkilâtı Devlet Başkanları

TDT Zirvesi aile fotoğrafı

Türk dünyasını ilelebet payidar kılacak güçlü iradenin bu zirveye katılanlarda ziyadesiyle mevcut olduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hep beraber gönül ve ülkü birliği içerisinde çalışarak, Teşkilatı çok daha ileriye taşıyacaklarını vurguladı.

Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü tarafından zirveye özel basılan hatıra para

Konseyi 11. Zirvesi'nde konuşan Erdoğan, ülkeler arasında daha güçlü bağların tesisini ve ortak bir gelecek inşasını hedef alan Teşkilatın kuruluşunun 15. yıl dönümünün geçen ay idrak edildiğini anımsatarak, bu yıl dönümüne özel olarak Türk dünyasının yetiştirdiği büyük fikir adamı İsmail Gaspıralı'nın "dilde, fikirde, işte birlik" şiarına yer verdikleri hatıra parasını takdim etmenin mutluluğunu yaşadığını söyledi.

Gaspıralı İsmail Bey'i ve ömrünü Türk dünyasının birliğine, dirliğine, kardeşliğine adanmış tüm fikir ve siyaset insanlarını rahmetle yâd eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirvenin tüm Türk dünyası için hayırlara vesile olmasını, iş birliği ve dayanışmayı daha da pekiştirmesini diledi.

Türk dünyasını ilelebet payidar kılacak

güçlü iradenin bu zirveye katılanlarda ziyadesiyle mevcut olduğunu dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, hep beraber gönül ve ülkü birliği içerisinde çalışarak, Teşkilatı çok daha ileriye taşıyacaklarını vurguladı.

Ülke liderlerinin konuşmalarının ardından, Bişkek Bildirisi yayımlandı. Bildiride, yeni TDT bayrağının kabul edildiği, 2025 yılında Gayriresmî TDT Zirvesi'ne Macaristan'ın ev sahipliği yapacağı, TDT Sivil Koruma Mekanizmasının kurulacağı, Türk Yeşil Finans Konseyinin (TYFK) teşkil edileceği, Türk dünyası ideallerinin korunması ve güçlendirilmesi amaçlanan Türk Dünyası Şartı'nın onaylandığı ve Bişkek merkezli TDT üyesi ülkelerin Kızılay Dernekleri arasında Türk Kızıl Ağı'nın kurulacağı belirtildi.

■ Kırızların 1916'da Rus Çarlığı'na karşı isyanını simgeleyen anıt ile Stalin döneminde 1937'de öldürülen 137 aydının ve dünyaca ünlü Kırız yazar Cengiz Aytmatov'un mezarlarının bulunduğu Ulusal Tarih ve Anıt Kompleksi'nde düzenlenen etkinlikte, Türk Devletleri Teşkilatına (TDT) üye ve gözlemci ülkelerin de bayraklarına yer verildi.

■ Türk Devletleri Teşkilatının Yeni Bayrağı: Yeni bayrakta Türk dünyasının kültürel mirası yansıtıldı ve ortak tarihi değerlere atıfta bulunuldu. Türk geleneğine vurgu yapılan yeni bayrak, sekiz köşeli yıldızdan oluşuyor.

■ Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 11'inci Zirvesi'nden

Bildiride, Bişkek'e 2025 yılı Türk dünyasının dijital başkenti statüsü verildiği ve Türk Dünyası Tüzüğü ile TDT Daimi Temsilciler Yönetmeliğinin kabul edildiği bilgisi verildi.

Türk Devletleri Teşkilatı Merkez Bankaları Konseyinin kurulması ve Dijital Ekonomi alanında işbirliği yapılacağı vurgulanan bildiride, uzay faaliyetleri alanında işbirliğini öngören uzay faaliyetlerine ilişkin mutabakat zaptı ve Türk Devletleri Teşkilatının geniş bir dil modelinin geliştirilmesine ilişkin mutabakat zaptı imzalandığı ayrıca ifade edildi.

Gazze'deki yıkıcı insanî durumdan duyulan derin endişeye de değinilen bildiride, ayırım gözetilmeksizin sivillerin hedef alınması kınandı, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ilgili kararları da dâhil olmak üzere uluslararası hukuka uygun olarak acil ve kalıcı bir ateşkes sağlanması gerektiğinin altı çizildi.

Kırızistan ziyareti kapsamında, Kırızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde de konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Türkiye olarak Kırız gençlerinin daha aydınlık bir gelecek kurmalarına destek olmak amacıyla eğitim öğretim sahasında çalışmalarımızı sürdürüyoruz." ifadelerini kullandı. Konuşmasının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan, Manas Üniversitesi'nde yapılan 110 eserin açılışını, canlı yayımla bağlandığı yerlerle kurdele keserek gerçekleştirdi.

